

MENU

FAKTI UN VIEDOKĻI

Materiāls skolotājam

Fakts ir patiess, neizdomāts, reāls atgadījums, notikums, parādība, precīza, pieredzē gūta atziņa, ko izmanto zinātniskas teorijas pamatā un kas atbilst objektīvai īstenībai. Fakti ir definēti, tos var izmērīt, novērot, pierādīt, dokumentēt. Viedoklis ir kāda autora uzskats, izpratne, attieksme kādā jautājumā, pieņēmums, kas atspoguļo autora subjektīvās domas. Viedokli nevar tieši pārbaudīt.

Fakti ir universāli un neatšķiras, tos pieminot dažādiem cilvēkiem. Pretstatā tam katra cilvēka viedoklis par konkrētu tēmu ir atšķirīgs. Taču jāatceras, ka faktus nemaina tas, ko par tiem domā cilvēki.

Uzklausī dažādus viedokļus, bet savas zināšanas par pasauli, notikumiem veido un balsti faktos!

UZKODAS

Pasaki pirmo domu, kas tev nāk prātā, dzirdot pamudinājumu "Iemācies atšķirt faktus no viedokļiem!"!

Izveido uzmanību piesaistošu saukli, kas mudina tavus vienaudžus mācīties atšķirt faktus no viedokļiem, apzināties šīs prasmes nozīmību!

Izvēlies trīs vārdus, vārdu savienojumus, kas raksturo faktu, un trīs, kas raksturo viedokli!

SALĀTI

Atrodi internetā jēdzienu "fakts" un "viedoklis" skaidrojumus vai definīcijas! Centies izprast, kā atšķiras fakti no viedokļiem! Pastāsti uzzināto pārējiem!

Pastāsti divus piemērus no savas dzīves! Vienu piemēru, kas raksturo situāciju, kur tu vai kāds cits spēja atšķirt faktu no viedokļa, tādējādi neizdarot kļūdainus pieņēmumus. Otru – kad bija vērojama neprasme atšķirt faktu no viedokļa. Raksturo abu situāciju cēloņus un sekas!

Mini vismaz trīs situācijas no savas ikdienas, kurās ir svarīgi prast atšķirt faktus un viedokļus!

ZUPA

Strādājiet pāri! Apspriediet apgalvojumu: "Mūsdienās katram ir sava patiesība"! Miniet iemeslus, kāpēc šāds teiciens, jūsuprāt, ir radies! Izstrādājiet ne mazāk kā trīs argumentus, kas pierāda šī teiciena ticamību vai aplamību.

Izvēlies kādu cilvēku, kura spēju atšķirt faktus no viedokļiem, pārbaudīt un analizēt informāciju tu apbrīno. Sazinies ar viņu un noskaidro, kā viņš ir attīstījis šo prasmi! Definē, ko tu vari mācīties no viņa!

Strādājiet pāri! Apspriediet, kādi faktori sekmē un kādi traucē jums, jūsu vienaudžiem attīstīt kritisko domāšanu, atšķirt faktus no viedokļiem!

PAMATĒDIENS

Veic eksperimentu, iesaistot tajā ne mazāk kā piecus dalībniekus! Izdomā ideju, kā sekmēt jauniešu izpratni par faktu un viedokļu atšķirību! Īsteno ideju, fiksējot dalībnieku atbildes vai uzvedību! Apkopo rezultātus un interpretē tos!

Izstrādā aptauju un saņem ne mazāk kā 10 atbildes! Aptaujā noskaidro dalībnieku pašvērtējumu par savu spēju šķirt faktus no viedokļiem! Apkopo rezultātus un interpretē tos!

Izvēlies kādu nesen notikušu situāciju klasē, skolā, sabiedrībā, kurā situācijas dalībnieks/i nespēja šķirt faktus no viedokļiem vai kāds apzināti viedokli dēvēja par faktu! Analizē situāciju, tās cēloņus un sekas! Uzraksti vēstuli kādam situācijas dalībniekam, konstruktīvi izklāstot savas domas!

DESERTS

Atrodi vai izveido attēlu, uzņem fotogrāfiju, kas, tavuprāt, visprecīzāk raksturo faktu un viedokļu atšķirību! Izveido attēla, fotogrāfijas nosaukumu un anotāciju!

Atrodi un noskaties kādu filmu, kura ir cieši saistīta ar tēmu par faktiem un viedokļiem! Pastāsti par šo filmu!

Atrodi pasaku, stāstu, dzejoli vai dziesmu, kas raksturo faktu un viedokļu atšķirību!

ATSPIRDZINOŠIE DZĒRIENI

Paslavē sevi par to, ka aktīvi darbojies! Kāda informācija par faktiem un viedokļiem tev bija jauna?

Definē apņemšanos, kas tev personīgi šķiet nozīmīga pēc šīs nodarbības!

Pasaki frāzi, kas šajā nodarbībā tev lika visvairāk aizdomāties, uzrunāja tevi personīgi! Pastāsti par to!

